

Συναυλία για την Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού (Κατερίνα Χουζούρη)

/ [Πεμπτούσία](#)

Στις αρχές του 20ου αιώνα, στα νότια παράλια της Μαύρης Θάλασσας ζούσαν περίπου 700.000 Έλληνες Πόντιοι, σε μία ακμάζουσα ελληνική κοινότητα με αξιοθαύμαστη δραστηριότητα στον πολιτισμό, την εκπαίδευση και το εμπόριο. Στις 19 Μαΐου 1919, ξεκίνησε από τη Σαμψούντα η δεύτερη και πιο σκληρή φάση της γενοκτονίας των Ποντίων και σε λιγότερο από 3 χρόνια έχασαν τη ζωή τους περισσότεροι από 300.000 άνθρωποι, ενώ γύρω στους 400.000 πρόσφυγες μετανάστευσαν στο σημερινό ελλαδικό χώρο. Στις 24 Φεβρουαρίου 1994, η Βουλή των Ελλήνων ανακήρυξε την 19η Μαΐου ως Ημέρα Μνήμης για τη γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού. Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης τιμά το εκλεκτό αυτό κομμάτι του Ελληνισμού, με ένα πλούσιο πρόγραμμα από συμφωνικά έργα που ενσωματώνουν αυθεντικές παραδοσιακές μελωδίες και χαρακτηριστικούς ρυθμούς του Πόντου και αναδεικνύουν τον άμετρο πλούτο της ποντιακής μουσικής παρακαταθήκης.

Η μουσική αυτή εκδήλωση, κατά την οποία θα συνυπάρξουν η παραδοσιακή ποντιακή μουσική και η συμφωνική μουσική, θα γίνει σήμερα Πέμπτη, στις 20:30μ.μ. στην Αίθουσα Τελετών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου

Θεσσαλονίκης. Την Ορχήστρα διευθύνει ο Αναστάσιος Συμεωνίδης. Σαξόφωνο: Θεόφιλος Σωτηριάδης, Λύρα: Βασίλης Αγκροκώστας, Ποντιακή λύρα: Πάυλος Τσακαλίδης.

Ο Μότσαρτ έγραψε σε ηλικία 14 ετών την opera seria «Μιθριδάτης, ο Βασιλιάς του Πόντου» πάνω στην ιδιαίτερα δημοφιλή, λόγω της περίφημης τραγωδίας του Μακίνα, ιστορίας του Μιθριδάτη. Ο Μότσαρτ εμπλούτισε το είδος και του προσέδωσε μία φρέσκια πνοή, γράφοντας ένα έργο με σπάνιο μελωδικό και συναισθηματικό πλούτο.

Το κοντσέρτο για σαξόφωνο «Ραψωδία του Πόντου» του Βασίλη Τενίδη, είναι μία σύνθεση αφιερωμένη στον κορυφαίο μαέστρο Οδυσσέα Δημητριάδη. Το έργο είναι εμπνευσμένο από την παραδοσιακή ποντιακή μουσική και συγκεκριμένα από τις χαρακτηριστικές κλίμακες και τους ρυθμούς της. Η δεξιοτεχνία των μουσικών δοκιμάζεται, ενώ οι απαιτήσεις από το σολίστα είναι ακόμη μεγαλύτερες. Ο ήχος του σαξόφωνου μιμείται τα μουσικά ιδιώματα του Πόντου και κυρίως του πλέον γνωστού οργάνου αυτής της γης, της ποντιακής λύρας. Ο Β. Τενίδης συνδυάζει διάφορα στοιχεία που ανασύρει από την παράδοση του Πόντου, όπως πολεμικούς χορούς, θρήνους, Χριστουγεννιάτικα κάλαντα και μοιρολόγια του πολέμου.

Η σουίτα για πολιτική λύρα «Μελίτα Γκαμπές» του Δημήτρη Μαραγκόπουλου είναι ένας φόρος τιμής στον Πολιτισμό και την Ιστορία του Πόντου. Το έργο συνδέει παραδοσιακά όργανα με τον κόσμο της συμφωνικής ορχήστρας, αλλά και την ελληνική μουσική παράδοση, με άλλους μουσικούς πολιτισμούς. Αποτελείται από πέντε μέρη, των οποίων οι τίτλοι προέρχονται από ποιήματα του Γιώργου Σεφέρη.

Το «Κότσαρι» του Αμάραντου Αμαραντίδη είναι μέρος από το έργο «Παραμύθια του Πόντου», που αποτελεί το κύκνειο άσμα του σημαντικού συνθέτη και κορυφαίου θεωρητικού. Το έγραψε το 1992 μετά από παραγγελία του Οργανισμού Μεγάρου Μουσικής Αθηνών και πρωτοπαίχτηκε στο Μέγαρο λίγο μετά το θάνατό του. Η σύνθεση «Κότσαρι», αναδεικνύει όλη τη δύναμη και την μεγαλοπρέπεια αυτού του δημοφιλέστατου ποντιακού χορού.

Σε χορό είναι βασισμένο και το επόμενο έργο της συναυλίας, ο «Πυρρίχιος» του Χρίστου Παπαγεωργίου. Ο συγκεκριμένος πολεμικός χορός, είναι διαδεδομένος στο ευρύτερο φάσμα της ιστορικής ελληνικής επικράτειας, από την αρχαιότητα ακόμη. Η σύνθεση του Παπαγεωργίου δίνει επιπλέον ώθηση στο ηχητικό και μουσικό αποτύπωμα των αειζώντων ήχων της ποντιακής λύρας και του ακατέργαστου αρχέγονου ρυθμού, μέσω της δυναμικής που αναπτύσσει μία συμφωνική ορχήστρα.

Η «Φαντασία» για ποντιακή λύρα του Παύλου Τσακαλίδη αναδεικνύει τις άγνωστες δυνατότητες αυτού του οργάνου, μέσα από μουσικές εικόνες της πλούσιας δημοτικής παράδοσης του Πόντου. Βασίζεται σε μελωδικές και ρυθμικές παραλλαγές ενός θέματος του συνθέτη, που παρουσιάζεται από την ποντιακή λύρα και την ορχήστρα, αλλάζοντας κάθε φορά το χαρακτήρα και τη ρυθμική του δομή. Ο συνθέτης χρησιμοποιεί στοιχεία της ελληνικής δημοτικής μουσικής, με παράλληλες αναφορές στη βυζαντινή εκκλησιαστική μουσική, αλλά και στην τζαζ.

Κατερίνα Χουζούρη